

**Proves d'accés a cicles formatius de grau mitjà de formació professional inicial,
d'ensenyaments d'arts plàstiques i disseny, i d'ensenyaments esportius 2014**

Competència en llengua catalana **Sèrie 1**

**SOLUCIONS,
CRITERIS DE CORRECCIÓ
I PUNTUACIÓ**

INSTRUCCIONS

- Per cada error d'ortografia, gramàtica o lèxic es descomptaran 0,05 punts, fins a un màxim d'1 punt, a cada qüestió fins a la 7. Els errors de la qüestió 8 ja es tenen en compte en puntuar la redacció corresponent.

Llegiu atentament aquest text i responeu a les qüestions següents.

Invents que canvien vides

Dues olles de fang són el punt de partida de l'anomenada *nevera del desert*, i una mena de sac de dormir amb unes pastilles de cera que es poden escalfar a l'estufa per a mantenir una temperatura constant de 37 graus és la base de la incubadora Embrace. La nevera del desert permet
5 conservar el menjar fresc durant setmanes en zones molt càlides de Nigèria, el Camerun, el Sudan i la República Democràtica del Congo, i la incubadora Embrace salvarà la vida a un milió de nadons prematurs a Somàlia, Uganda, Zàmbia, l'Índia i la Xina. Són dos dels catorze objectes que es poden veure a l'exposició *Invents. Idees que canvien vides*, al CaixaForum de Barcelona.

«Són prototipus en què les persones són més importants que els mateixos invents», va
10 subratllar ahir el comissari de la mostra, José María Medina, que va destacar que són artefactes innovadors per a millorar l'accés als aliments, l'aigua, l'energia o la salut de les persones que més ho necessiten en diferents zones del món.

Després d'un any de preparar l'exposició, Medina és capaç d'explicar «una història bonica i fascinant» de cadascun dels ginys. En el cas de la nevera del desert recorda que la va dissenyar
15 Mohammed Bah Abba, un nigerià professor d'universitat que mai no ha oblidat les seves arrels en una zona rural i que va saber combinar les tècniques de la terrissa que havia vist i practicat de ben petit amb els principis de la termodinàmica. Es pot fabricar per poc més d'un euro, se n'han repartit 91.000 i se'n beneficien unes 500.000 persones.

Pel que fa a la incubadora Embrace, el comissari de la mostra destaca que tenir-la o no tenir-la
20 «és la diferència entre la vida i la mort», perquè milions de nadons prematurs moren durant els primers dies de vida per hipotèrmia. L'han dissenyada estudiants de la Universitat de Stanford, als Estats Units, és portàtil, no necessita electricitat per a funcionar i costa uns 25 dòlars, en comptes dels 15.000 d'una incubadora normal.

Bicicletes reciclades que fan funcionar rentadores o bombes d'aigua pedalant, aliments
25 terapèutics de baix cost, una bomba de bambú per a treure aigua i una cuina solar barata també es poden veure a l'exposició.

Adaptació del text de
Sònia PAU. «Invents que canvien vides». *El Punt Avui* (11 octubre 2013)

1. Expliqueu, fent servir paraules vostres, què vol dir el títol del text, «Invents que canvien vides» (línia 1).

[1 punt]

Els invents de què parla el text, tot i que són molt simples, poden transformar de manera positiva la manera de viure de molta gent, perquè contribueixen a resoldre diversos problemes realment greus.

Resposta clara i completa	1 punt
Resposta vàlida però amb alguna imprecisió o manca de claredat	0,5 punts
Resposta clarament deficient	0 punts

S'ha de corregir la pregunta atenent la qualitat del conjunt, i es poden adjudicar puntuacions intermèdies (de 0,75 o 0,25) entre les que es proposen més amunt.

2. Expliqueu de manera entenedora què vol dir l'autora quan comenta que el professor Mohammed Bah Abba «mai no ha oblidat les seves arrels en una zona rural» (línies 15-16 del text).
[1 punt]

El professor és originari d'una àrea rural de Nigèria, i a l'hora de dissenyar la nevera del desert ha aprofitat les seves vivències d'infantesa pel que fa a l'elaboració de la terrissa, per exemple.

Resposta clara i completa	1 punt
Resposta vàlida però amb alguna imprecisió o manca de claredat	0,5 punts
Resposta clarament deficient	0 punts

S'ha de corregir la pregunta atenent la qualitat del conjunt, i es poden adjudicar puntuacions intermèdies (de 0,75 o 0,25) entre les que es proposen més amunt.

3. Escriuiu totes les característiques de la incubadora Embrace que s'esmenten en el text.
[1 punt]

Aquestes poden ser les respostes correctes:

- 1) És una mena de sac de dormir.
- 2) Utilitza unes pastilles de cera que s'escalfen i mantenen la temperatura de la incubadora a trenta-set graus.
- 3) Permet millorar la salut de les persones, perquè salvarà la vida a moltíssims nadons prematurs de diversos països.
- 4) És innovadora.
- 5) Ha estat dissenyada per estudiants de la Universitat de Standford, als Estats Units.
- 6) És portàtil.
- 7) Funciona sense electricitat.
- 8) Té un preu reduït: només vint-i-cinc dòlars, en lloc dels quinze mil de les incubadores normals.

S'ha de corregir l'exercici tenint en compte els criteris següents:

A la resposta s'esmenten 7 o 8 característiques de forma clara i precisa	1 punt
S'hi esmenten 5 o 6 característiques	0,75 punts
S'hi esmenten 3 o 4 característiques	0,5 punts
S'hi esmenten 2 característiques	0,25 punts
S'hi esmenten menys de 2 característiques	0 punts

La valoració de la resposta s'efectua a partir d'aquests criteris, però també s'ha d'atendre la qualitat global de la resposta, a partir de la qual es pot arrodonir i modificar a l'alça o a la baixa la puntuació d'aquesta qüestió.

4. a) Escriviu un sinònim de les paraules següents tenint en compte el sentit que tenen en el text, on les trobareu subratllades.

[0,5 punts: 0,25 punts per cada resposta]

constant (línia 4)	estable, inalterable, fix/fixa, continu/contínua, permanent, invariable, etcètera
conservar (línia 5)	mantenir, guardar, preservar, etcètera

- b) Escriviu un antònim de les paraules següents, subratllades en el text.

[0,5 punts: 0,25 punts per cada resposta]

escalfar (línia 3)	refredar, refrigerar, etcètera
millorar (línia 11)	empitjorar, agreujar, espatllar, etcètera

Adjudiqueu 0,25 punts per cada resposta correcta.

5. Definiu les paraules següents, subratllades en el text.

[1 punt: 0,5 punts per cada resposta]

- a) «estufa» (línia 3): **aparell que genera calor mitjançant alguna mena de combustible i que es posa en una habitació per tal d'escalfar-la / aparell que s'utilitza per a escalfar una habitació, etcètera.**

- b) nadó (línia 6, «nadons»): **nen o nena nascut fa poc / nen o nena acabat de néixer, etcètera.**

Els models de resposta només són orientatius. Adjudiqueu 0,5 punts per cada resposta correcta. La definició que contingui imprecisions però que es pugui considerar acceptable s'ha de valorar amb 0,25 punts.

6. Completeu les frases següents amb la forma verbal correcta del verb que hi ha entre parèntesis, tal com es fa en el model; la forma verbal s'ha d'ajustar al context de la frase.

[1 punt: 0,25 punts per cada resposta]

Model: Volem que vosaltres ens **porteu** (PORTAR) aquells aparells.

- a)* No van voler que els teus amics **vinguessin** (VENIR) a la festa d'aniversari.
- b)* No em puc creure això que dius! Suposo que tu **bromeges** (BROMEJAR).
- c)* El concursant no ha **sabut** (SABER) l'última resposta.
- d)* Actualment, ja no es **fabriquen** (FABRICAR) mobles com els d'abans.

Adjudiqueu 0,25 punts per cada resposta correcta. Si hi ha cap error ortogràfic, no considereu correcta la resposta.

7. Canvieu de nombre (de singular a plural o de plural a singular) els substantius següents:

[1 punt: 0,2 punts per cada resposta]

<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
tècnica	tècniques
accés	accessos
aigua	aigües
història	històries
exposició	exposicions

Adjudiqueu 0,2 punts per cada resposta correcta. Si hi ha cap error ortogràfic, no considereu correcta la resposta.

8. Redacteu un text d'unes cent paraules sobre UN dels dos temes següents:

[3 punts]

- a)* Trieu un aparell de la vostra vida quotidiana que us sembli útil; expliqueu-ne el funcionament, les característiques, la funció, la importància, etcètera.
- b)* Expliqueu alguna mesura que es podria adoptar per millorar la vida de les persones que es troben en una situació difícil o complicada.

- La valoració del text s'efectua sumant la puntuació adjudicada a cadascun dels apartats que indiquem a continuació, però també s'ha d'atendre la qualitat global, a partir de la qual es pot arrodonir i modificar a l'alça o a la baixa la puntuació total d'aquesta qüestió.
- Si el text no respon al que es demana (se n'allunya molt clarament i tracta d'un tema diferent), es valora amb 0 punts.
- Si el text és molt breu, cada apartat es puntua d'una manera proporcional a l'extensió. Si té menys de 50 mots, es valora amb 0 punts.

a) Coherència

Selecció i ordenació correctes de la informació	0,5 punts
Algun problema en l'ordenació o en la selecció de la informació	0,25 punts
Text desordenat i confús	0 punts

b) Cohesió (puntuació, concordança, construcció de les frases)

0-2 errors	0,75 punts
3-4 errors	0,5 punts
5-6 errors	0,25 punts
Més de 6 errors	0 punts

c) Correcció (ortografia, morfosintaxi, lèxic)

0-3 errors	1 punt
4-5 errors	0,8 punts
6-7 errors	0,6 punts
8-9 errors	0,4 punts
10-11 errors	0,2 punts
Més d'11 errors	0 punts

d) Variació

El text fa servir recursos sintàctics variats i un lèxic precís i no conté repeticions; s'hi admet alguna deficiència lleu	0,25 punts
El text presenta pocs recursos lèxics i sintàctics, i hi ha mots o estructures que es repeteixen sovint	0 punts

e) Registre

La llengua del text s'ajusta al grau de formalitat i al canal adequats. S'hi admet algun error lleu	0,25 punts
El text conté errors greus pel que fa al canal o al grau de formalitat	0 punts

f) Disposició

El text respecta els marges, les línies estan disposades correctament i la lletra és ben llegible	0,25 punts
Hi manca algun dels elements anteriors	0 punts

